

109176 Klacht over fysiek vastpakken van leerling deels gegrond. Een school mag een leerling alleen vastpakken als er noodzaak is om de veiligheid in de school te waarborgen. Klacht over klachtbehandeling ongegrond.

ADVIES

inzake de klacht van [klaagster], wonende te [woonplaats], klaagster,

tegen

[verweerder], directeur van [school] te [vestigingsplaats], verweerder.

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift van 20 februari 2020, heeft klaagster op grond van de geldende klachtenregeling een klacht tegen verweerder ingediend. Vanuit Onderwijsgeschillen is in maart 2021 gepoogd om de klacht op te lossen in een mediationgesprek tussen partijen. Dit heeft niet tot een oplossing geleid. De klacht is daarna voorgelegd aan de Commissie. De Commissie heeft de klacht als volgt samengevat:

[Klaagster] klaagt erover dat de invalleeërkracht sociaal onveilig gedrag heeft vertoond door de dochter van klaagster te dwingen na schooltijd met haar in gesprek te gaan. Ook heeft de invalleeërkracht de dochter van klaagster bij de arm gepakt en stevig geknepen. Klaagster klaagt er verder over dat de invalleeërkracht alle schuld ten onrechte bij de dochter van klaagster neerlegt en dat de directeur van de school laconiek is omgegaan met de klacht van klaagster.

Verweerder heeft op 14 juli 2021 een verweerschrift ingediend.

Alle stukken zijn in afschrift aan partijen gestuurd.

De klacht is behandeld tijdens een hoorzitting op 8 september 2021 te Utrecht. Klaagster was daarbij aanwezig.

Verweerder was eveneens aanwezig en werd vergezeld door [voorzitter van het College van Bestuur] van [stichting] te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van de school.

Onder handhaving van hun standpunten hebben partijen een nadere toelichting gegeven.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klaagster is de moeder van [leerling]. [Leerling] zit in schooljaar 2019-2020 in groep 7 van basisschool [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school). De klas van [leerling] kreeg op de dinsdagen van dat schooljaar een invalleerkracht. Klaagster en ook andere ouders waren ontevreden over de wijze waarop de invalleerkracht les gaf en omging met de kinderen. Klaagster heeft dit op 5 februari 2020 aangegeven bij de directeur. De directeur heeft klaagster toen terugverwezen naar de invalleerkracht. Het beleid van de school is dat een klacht eerst opgelost moet worden met degene die het betreft. Klaagster heeft op 10 februari 2020 een gesprek gehad met de invalleerkracht en heeft de directeur laten weten dat dit gesprek niet prettig is verlopen.

Op 11 februari 2020 is onenigheid ontstaan tussen de invalleerkracht en [leerling], waarbij de invalleerkracht [leerling] in ieder geval bij haar bovenarm heeft vastgepakt. Partijen verschillen van inzicht over de wijze waarop het voorval is verlopen en over de manier waarop [leerling] fysiek is vastgepakt.

Op 16 maart 2021 heeft, verlaet vanwege de Coronacrisis en persoonlijke omstandigheden van klaagster, een mediationgesprek plaatsgevonden tussen klaagster, het schoolbestuur en de directeur van de school. De invalleerkracht was daarbij niet aanwezig omdat zij niet meer werkzaam is op de school. De mediation heeft niet geleid tot een oplossing van de klacht. [Leerling] heeft groep 8 gevolgd op de school. Sinds schooljaar 2021-2022 zit [leerling] op een school voor voortgezet onderwijs.

3. VISIE PARTIJEN

Visie klaagster

De invalleerkracht heeft sociaal onveilig gedrag vertoond in de klas. In de klas werd druk uitgeoefend op leerlingen en lesstof niet uitgelegd. Het gesprek dat klaagster hierover op 10 februari 2019 heeft gevoerd, verliep vervelend. De invalleerkracht voelde zich aangevallen en was duidelijk niet gediend van de opmerkingen van klaagster. De dag erna heeft de invalleerkracht [leerling] gesproken over het oudergesprek met klaagster. [Leerling] voelde zich hierdoor onder druk gezet en heeft in paniek naar huis gebeld. Vervolgens is klaagster naar de school gegaan. Ze hoorde van de directeur dat het goed ging met haar dochter, maar dat ze even in een andere klas geplaatst zou worden. De dochter van klaagster is mee naar huis gegaan. Klaagster heeft toen van [leerling] vernomen dat de invalleerkracht haar van de trap heeft gesleurd en heeft geknepen in haar arm. Andere kinderen hebben dit ook gezien. De arm van [leerling] was thuis nog rood, dus het is heel hard gegaan.

Klaagster heeft aangekaart bij de directeur en intern begeleider dat haar dochter vanwege het oudergesprek de dag daarvoor is aangepakt door de invalleerkracht. Volgens de invalleerkracht zou [leerling] niet geluisterd hebben, maar dat is niet waar. [Leerling] heeft haar hele schoolperiode goed geluisterd naar leerkrachten en nooit voor problemen gezorgd. De school heeft ook niet duidelijk gemaakt aan klaagster waarnaar [leerling] niet geluisterd zou hebben.

De klacht van klaagster is niet serieus behandeld door de directeur. Klaagster wilde het voorval uitspreken, maar kreeg telefonisch te horen dat er eerst een gesprek met ouders gezamenlijk zou plaatsvinden omdat er meer ouders waren met een klacht over de invalleerkracht. Klaagster moest ook rekening houden met de leerkracht, want zij moest nog wennen. Klaagster is niet ingegaan op de uitnodiging van de school om in gesprek te gaan tezamen met andere ouders. Zij wilde dat haar klacht eerst separaat behandeld zou worden. Er waren acht andere ouders die aangaven dat hun kinderen niet naar school wilden, maar dat staat los van de klacht. Klaagster wilde eerst in gesprek met de directeur, de invalleerkracht en haar dochter over het voorval. Klaagster heeft nooit een uitnodiging gekregen om een gesprek aan te gaan over het voorval. De invalleerkracht wilde dit gesprek niet voeren. Zij wilde alleen met [leerling] in gesprek. Daarvoor heeft klaagster geen toestemming meer gegeven omdat ze niet wilde dat haar dochter nogmaals aangepakt zou worden. De directeur had moeten beslissen dat het gezamenlijk gesprek over het voorval er direct was gekomen. De klacht over de leerkracht is niet erkend. Pas later, toen klaagster een procedure had opgestart bij de Commissie, kreeg klaagster door het schoolbestuur een vertrouwenspersoon toegewezen en heeft een mediationgesprek plaatsgevonden. De school heeft geen excuses aangeboden aan klaagster en aan [leerling]. Er was slechts sprake van spijt dat klaagster het voorval zo ervaren heeft, maar niet van excuses voor de handeling van de leerkracht. Inmiddels zit [leerling] op het voortgezet onderwijs. Klaagster beoogt met haar klacht een goede afsluiting van het voorval voor [leerling]. Ze wil aan [leerling] meegeven dat mensen respectvol met elkaar om moeten gaan en dat mensen, ook hoger in functie, haar niet de mond mogen te snoeren.

Visie verweerder/school

De dochter van klaagster liet bij de invalkracht geregeld ongewenst gedrag zien, zoals opstandig en gezagsondermijnd gedrag. Op 11 februari 2020 liet [leerling] dit gedrag ook zien. De directeur heeft toen 's ochtends met de invalleerkracht afgesproken dat [leerling] zich bij de directeur moest melden wanneer zij haar gedrag niet zou veranderen en dat zij die dag dan in een andere groep 7 geplaatst zou worden. Dit is besproken met [leerling]. Later die dag heeft [leerling] ongevraagd haar mobiele telefoon gebruikt tijdens de les en haar moeder gebeld. De invalleerkracht heeft [leerling] toen gezegd dat zij mee moest lopen naar de directeur. Toen [leerling] dat niet deed, heeft de invalleerkracht [leerling] bij de bovenarm vastgepakt om haar mee te nemen naar de directeur. Dit is niet hardhandig gebeurd. [leerling] gaf er geen blijk van dit als pijnlijk te ervaren. [leerling] is mee naar huis gegaan omdat er een onhoudbare situatie ontstond in de school. De dag na het voorval is pas aangegeven door klaagster dat [leerling] zou zijn geknepen. De invalleerkracht heeft dit altijd betwist. De directeur vindt het onhandig dat de leerkracht [leerling] bij de arm heeft gepakt. Echter, een leerling die zich niet wil houden aan de afspraak mee te lopen naar de directeur en van school weg wil gaan, valt nog steeds onder de verantwoordelijkheid van de school en kan niet zomaar het gebouw verlaten.

De directeur kreeg verschillende belevingen van het voorval te horen. Die van klaagster en de leerkracht. De directeur heeft de klacht serieus opgepakt en klaagster meermaals (telefonisch) uitgenodigd voor een gesprek. Meer ouders hadden zorgen over de invalleerkracht en de groep. De directeur heeft voorgesteld om tezamen met andere ouders en de bouwcoördinator

van de school in gesprek te gaan. De uitnodigingen om het gesprek aan te gaan, werden door klagster afgewezen. Klagster verscheen niet op de afspraken van 17 februari 2020 en 2 maart 2020. Het gesprek over het voorval wilde de school ook nog voeren. Klagster heeft al op 14 februari 2020 het bestuur benaderd en met de bestuurssecretaris gesproken over haar klacht. Het bestuur heeft terugverwezen naar de school om dit gesprek aan te gaan. Maar klagster diende al op 20 februari 2020 een klacht in bij de Commissie. Dat is zo kort na het voorval dat de school geen gelegenheid kreeg de klacht zelf op te lossen. Klagster gaf ook geen toestemming voor een gesprek tussen de invalleerkracht en [leerling]. De dochter van klagster is door de invalleerkracht niet anders behandeld dan andere leerlingen. Het in gesprek gaan van een leerkracht met een leerling na schooltijd over een situatie of gedrag is een gebruikelijke gang van zaken op de school. De veiligheid van [leerling] is nooit in het geding geweest.

De intentie van de invalleerkracht is nooit geweest om [leerling] pijn te doen. Als [leerling] pijn heeft gehad, dan betreurt de directeur dit. Het is echter moeilijk om excuses te maken voor een handeling die in de ogen van de leerkracht niet heeft plaatsgevonden. De invalleerkracht heeft [leerling] bij de arm gepakt maar niet is vastgesteld dat er is geknepen. Als de directeur het voorval kon aantonen, zoals klagster schetst, had hij de invalleerkracht geschorst van haar werkzaamheden. Nu kon hij dit niet doen omdat hij er zelf niet bij was geweest en verschillende versies hoorde over het voorval. De directeur heeft geen signalen van collega's of ouders gekregen dat er sprake is geweest van hardhandig gedrag in de school door de invalleerkracht. De directeur benadrukt dat hij nog steeds spijt wil betuigen aan [leerling], voor haar beleving van het voorval.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De Commissie is gebleken dat partijen uiteenlopende visies hebben op hetgeen zich heeft voorgedaan op 11 februari 2020. De Commissie constateert dat partijen verschillen van inzicht over de aanleiding van het voorval en het verloop daarvan. Volgens klagster heeft de invalleerkracht de dochter van klagster bij de arm gepakt, van de trap gesleurd en stevig geknepen. Door verweerder is niet weersproken dat de invalleerkracht [leerling] bij de arm heeft gepakt. Wel is weersproken dat dit hardhandig is gebeurd en dat [leerling] is geknepen. De Commissie kan op grond van hetgeen uit de stukken en ter zitting is gebleken het ene standpunt niet boven het ander stellen.

Wel kan de Commissie in algemene zin zeggen dat het vastpakken van een leerling enkel is toegestaan wanneer er sprake is van een onveilige situatie voor medeleerlingen, personeel van de school of de leerling in kwestie zelf. Een leerkracht dient dus altijd terughoudend te zijn in het vastpakken van een leerling. Dat er sprake is geweest van een onveilige situatie vanwege het gedrag van [leerling] is niet aangetoond door verweerder. Het bij de arm pakken van [leerling] komt op de Commissie om die reden niet over als een noodzakelijk ingrijpen. In zoverre is de klacht gegrond.

Voor wat betreft de hardhandigheid van het vastpakken en het knijpen verschillen partijen van mening over de kracht van het fysiek ingrijpen en het effect daarvan op [leerling]. Nu klagster niet aantoonbaar heeft gemaakt dat er sprake is geweest van een hardhandige situatie en de Commissie geen betrokkenen heeft kunnen bevragen die aanwezig waren bij het voorval, kan

de Commissie hierover niet oordelen. De klacht is op dit punt daarom onvoldoende onderbouwd. Dit deel van de klacht is daarom ongegrond.

De Commissie overweegt het volgende over de klachtbehandeling door de school. Het voeren van een gesprek met een leerling na schooltijd na een voorval wijst niet per definitie op sociaal onveilig gedrag van de leerkracht. Een school heeft de pedagogische ruimte om leerlingen na schooltijd te spreken over bijvoorbeeld schoolwerk of gedragsregels. Vaak is dat ook het enige moment dat een leerkracht en leerling apart en in alle rust een gesprek kunnen voeren.

Nu de dochter van klagster heeft aangegeven zich na het voorval van 11 februari 2020 niet prettig te voelen bij een één-op-één gesprek met de leerkracht, had het voor de hand gelegen om een gesprek te plannen tussen de directeur, de invalleerkracht, klagster en [leerling], in plaats van een individueel gesprek tussen [leerling] en de invalleerkracht te opperen.

De afspraken van 17 februari 2020 en 2 maart 2020 bleken afspraken waarbij ook andere ouders aanwezig waren. Die afspraken waren gepland om het te hebben over het klassenklimaat en gedeelde zorgen van ouders. De school had na de bij de directeur geuite klacht van klagster een aparte afspraak moeten maken om te spreken over het voorval. Dat de school dit niet direct heeft gedaan, acht de Commissie onhandig. Echter van een onzorgvuldige klachtbehandeling is geen sprake. Klagster heeft uiteraard het recht om een klacht in te dienen bij de Commissie. Echter, meestal wordt gepoogd om eerst met de school zelf en het schoolbestuur tot een oplossing te komen. Gebleken is dat het bestuur aan klagster heeft laten weten graag met haar in gesprek te willen over het voorval. Klagster mocht zich laten bijstaan door een interne of externe vertrouwenspersoon omdat zij zich niet prettig voelde om met het bestuur alleen te spreken.

De Commissie komt daarmee tot het oordeel dat de school beter direct een aparte afspraak met klagster over het voorval had kunnen maken, in plaats van eerst de uitkomst van een bredere bespreking met ouders over het klassenklimaat af te wachten. Echter, tegelijkertijd heeft de school de klacht wel samen met het bestuur willen behandelen en klagster de mogelijkheid geboden zich daarbij te laten bijstaan.

Van een onzorgvuldige klachtbehandeling is volgens de Commissie in zijn algemeenheid daarom geen sprake geweest. De Commissie acht de klacht op dit punt ongegrond.

5. OORDEEL VAN DE COMMISSIE

De Commissie komt op grond van bovenstaande overwegingen tot het oordeel dat de klacht over het vastpakken deels gegrond is. Voor het overige is de klacht ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 28 september 2021 door mr. A.A. Muilwijk-Schaaij, voorzitter, drs. M.V.J.H. Brouwers en J. Kroon, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. A.A. Muilwijk-Schaaij
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris